

POSTARINA PLAČANA V GOTOVINI.

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

Vsebina.

1. E. Gangl: Hajduk Žarko. Pesem	189
2. Andrej Rapè: Povejte! Pesem	190
3. Andrej Rapè: Dvigajo v nebo se roke	190
4. Dr. Fr. Zbašnik: Zlat. Povest z dvema podobama	191
5. Danilo Gorinšek: Pesem o solncu	195
6. Mirko Kunčič: Prisluškovanje. Pesem s podobo	196
7. Franc Kovač: Izprehod po Koroškem. Opis s podobo	197
8. Danilo Gorinšek: Naokrog. Pesem	199
9. Janko Leban: Usmilite se siromakov! Povest z dvema podobama	200
10. Matija Lipužič: Bohinj. Pesem s podobo	203
11. Fr. Rojec: Otroški strah. Pesem	203
12. Fr. Ločniškar: Na sejmu. Povest	204
13. Borisov: Mlinar in smrt. Pesem z dvema podobama	205
14. Andrej Rapè: Domotožje. Pesem	207
15. Danilo Gorinšek: Mati. Pesem	207
16. Andrej Rapè: Na razgledu. Pesem	207
17. Pouk in zabava	208
18. Kotiček gospoda Doropoljskega	211

*Na gore, na gore,
na strme vrhé,
tja kliče in miče
in vabi srce!*

»Zvonček« izhaja med šolskim letom v zvezkih vsak mesec in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za četrt leta 7-50 Din. Posamezni zvezki po 3— Din.

Uprava »Zvončka« je v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna, I. nadstropje. — Na ta naslov pošiljaj naročnino in reklamacije!

Na naročila brez istodobno vposlane naročnine se ne oziramo.

Rokopise pošiljajte na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 20/II.

Rešitve ugank, nalog itd. sprejemamo le tekom prvih 8 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Engelbert Gangl v Ljubljani. — Izdajatelj: Udruženje jugoslovenskega učiteljstva (UJU), odgovoren Andrej Skulj v Ljubljani. — Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani, zanjo odgovarja Franc Štrukelj v Ljubljani.

Štev. 8.—XXX.

April 1929.

Hajduk Žarko.

Besno bojna povihrava sila,
ob Vardarju je krvava žetev,
grozno tam mori, strašno svetkuje.
Konjski repi vijejo se v zraku,
polumesec sije pregrozeče
iz oblakov dima in pepela.
Žarko, sin planine skalovite,
dom ostavi, ženo in otroke,
v sedlo plane vrancu, meč in kopje
k sebi stisne, da kot strelj strašni
izpusti v sovražno ju krdelo.

Izpusti v sovražno ju krdelo,
ko zaplete v bojno se vihranje.
Z njim so borci, z njim junaki smeli,
vsi spojeni v neprobojno četo,
ki si med sovraga krči cesto.
Levo, desno šviga ostro jeklo,
zemlja koplje v krvi se junaški,
Turek se pomika v divjem begu,
kamor ga poganja smrtna groza.
A ko se odmika na planine,
uničuje vse, kar mu na begu
roka krvoločna v plen doseže.

Žarko si otare znojno čelo,
meč spusti v nožnico, vrancu deje:
»Bratec moj, sedaj se v dom spustiva,
da pozdraviva predrago ženo,

da pozdraviva dečico mojo!«
Grivo mu pogladi in v stremenih
spne se Žarko, da bi prej zagledal
dom in ženo in otroke svoje.

Bolečina mu srce presune,
ko zazre pred sabo pogorišče,
ko otrok in žene ne zagleda —
vse uničil je sovražnik kruti!
»Bratec moj,« de Žarko ljuti vrancu,
»za sovragom me ponesi brzo,
da osvetim strašno to dejanje!«

Ni viharja, ki tako divjal bi,
kakor konj z osvetnikom se peni,
grozo, strah in smrt noseč sovragu.
A pred pragom tam goreče hiše
mladi Turčič plaka preobupno:
majko in očeta so mu vzeli,
njega le pustili so siroto.
Kopje že se nagne, da prebode
dete bedno... a tedaj se Žarku
orosi oko sokolje, svojcev
spomni se in k sebi dvigne
plašnega otroka in ljubeče
reče mu besedo tolažečo:
»Oj, sirota, naj ti jaz bom oče,
naj ti oče bom in brat in mati!«

E. Gangl.

Povejte!

Zvončki v polju,
dejte, to povejte,
koliko že let zvonite,
koliko že let budite
sestre, ki še spe?

A še to povejte,
koliko še let
nam pomlad,
polno nad
še znanili boste?
Let li milijon
pojde še v zaton?

»Ni let malo, kar zvonimo
in povsod radost budimo.
Je li let že milijon,
sta li dva, li več, ne vemo
in če vemo, ne povemo.

Toda dokler solnce zlato
bo obsevalo še trato,
bomo radostno zvonili,
sebe, druge veselili.
A brez solnca ni življenja,
kot brez boli ni trpljenja.«

In povejte, li živeli
dolgo bomo mi?

»Cesta dolga, dolga je pred vami!
Dokler solnce bo na vas sijalo,
dokler vas ljubezen grela,
srečnih dni vam pesem pela.
A ljubezen ne umre nikdar!
Dolgo, dolgo boste vi živeli!«

In šli dalje so pozvanjat,
srečo in pomlad oznanjat.

Andrej Rapè.

Dvigajo v nebo se roke . . .

Usehle dvigajo roké
se v belo noč;
po mrzli cesti mesec gre,
na smrt pod sabo zroč.

»Pomlad, o pridi, pridi že
in ogenj v nas prižgi,
da nam življenje radostno
spet v stvarstvu zakipi!«

*

Róke se cvetoče
dvigajo v nebo,
v njih kipi življenje
polno in sladkó.

»Praznik je poroke,«
vriska mladi cvet,
»zemlja je nevesta,
ženin ves je svet.«

*

Z néba solnce lije
svoj paleči žar,

gine cvet, zori že
sadjá zlati čar.

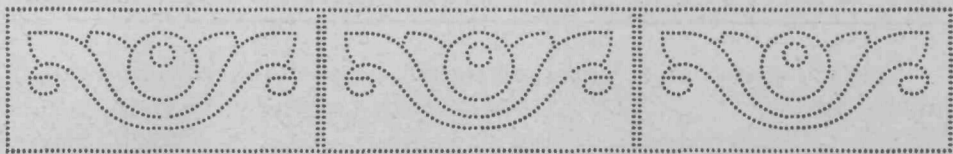
Drevje obteženo,
sad na njem žari
in nestrpno čaka,
da se podari,
podari s sladkostjo,
s težo svojo vso:
Tu sem! Daj, uživaj
z dušo radostno!

Pada listje, pada,
sad je dozorel,
prazno je strnišče,
ptič je onemel.

*

Dvigajo v nebo se
vtrujene roké,
prosijo počitka:
»Zima, pridi žel!«

Andrej Rapè.

DR. F. ZBAŠNIK:

Zlat.

VIII.

Peter na visoki šoli.

Hujši časi kakor kdaj poprej so se začeli za Petra tedaj, ko je po odlično končanih študijah na srednji šoli prišel v veliko, tuje mesto na vseučilišče. Prinesel je s seboj le malo denarja, skromen prihranek pač od tega, kar si je bil prislužil s poučevanjem. Že na dolgem potovanju je precej potrošil. Ker si je bil napravil tudi še nekaj obleke, preden je šel od doma, je umevno, da mu ni kdo ve kaj ostalo. Mati mu od svoje borne vdovnine tudi ni mogla nič dati, ker je zaradi vedno večje draginje od leta do leta teže izhajala in ji je celo sami prav hodilo, če ji je on kdaj kaj odstopil od svojega zaslužka. Razmere v tujem mestu so bile pa tudi precej drugačne, kakor si jih je mislil. Upal je, da dobi kmalu kaj zaslužka, toda ta nada se mu ni hotela izpolniti. Mnogo je bilo visokošolcev, ki so se preživljali s poučevanjem. Dobili pa so instrukcije po navadi samo oni, ki jih je kdo priporočil tej ali oni rodovini, ki je potrebovala le domačega učitelja. Takega prijateljskega človeka pa Peter v tujini ni imel. Začelo se je torej kmalu stradanje. Ne enkrat, neštetokrat je bil tako lačen, da se je od onemoglosti opotekal po cesti. Prirodno torej, da se ga je lotevala pogostoma malodušnost, lotevala izkušnjava, da bi se za vselej otresel misli na doktorski klobuk in da bi porabil botrov dar za kaj nujnejšega. Često, ko je blodil lačen okrog ali pa se tiščal doma v svojem kotu, je bil že na pol odločen, da ga izda za potrebno hrano. Toda ko je hotel izvršiti svoj sklep, so mu nenadoma prišle zopet druge misli, in rekel si je: »Ako zlat izmenjam, za koliko časa pa bom rešen nadlog? Za nekoliko dni samo, potem pa ne bom imel ničesar več, niti nade ne na lepšo bodočnost!« In kakor bi ga bila nova moč prešinila, je vzkliknil: »Ne, če je bil moj boter tako trden, da ga ni izmenjal, moram biti tem bolj trden jaz, ki sem vendar Peter — skala! Da, tudi svojemu patronu ne smem delati nečasti! Nepremakljiv in neomajljiv kakor skala hočem biti v svojih sklepih! Nikdar, nikdar ne porabim tega zlata za kaj drugega, kakor za kar mi je bil dan!«

Tako in podobno je večkrat krotil in vzpodbujal k stanovitnosti samega sebe...

A kakor je njegovega patrona premotil izkušnjavec, da je zatajil nekoč svojega učenika in Zveličarja, tako bi bil tudi on nekega dne skoro pozabil na vse svoje obljube in prisege. In to v času, ko mu je šlo že bolje, ko je imel že toliko zaslužka, da je za silo izhajal in si vsak dan privoščil vsaj gorko kosilo.

Po dolgi, kruti zimi se je nenadoma prismehljala topla pomlad. Skoro do konca aprila so pihale tisto leto severne sape. Ponoči je še vedno pomrzovalo, čez dan pa se je često vsul hladen dež, ki so se mu zdaj in zdaj pridružile snežinke ali pa ledena zrna sodrge, da človek res že ni vedel, v katerem letnem času živi. Ko pa se je približal maj, se je vreme na mah izpremenilo. Močan jug je potegnil sem od morja. Prihrumel je kakor mlad junak in začel poditi pred sabo čemerno starko zimo in z njo neprijazne sive oblake. Posijalo je solnce, zagostoleli so veseli ptičji zbori, drevje se je kar čez noč odelo v mlado zelenje, povsod je klilo in brstelo, da so začudeno strmele oči in vsa srca iznova oživila...

Prvi majnik je prišel tisto leto na nedeljo. Gruča študentov, z njo Peter, je privršela iz pohlevne predmestne gostilnice. Mladi gospodje so bili baš kar použili svoje skromno kosilce. Bili so sami sloki, suhljati fantje, ki se jim je čitalo že na obrazu, da ne živijo v izobilju. Gotovo tudi danes niso bili kdo ve kaj siti, a vendar jim je veselje in zadovoljstvo kar žarelo iz oči. Željno so vdihavali vase sveži, topli zrak in zamaknjeni so zrlí proti jasnemu nebu, ki je bilo čisto in modro, da se je zdelo, kakor bi se bilo od nekod s solnčnega juga preselilo semkaj v severne kraje — kdo ve, če ne samo za kratek čas, za kratke ure le! — In nenadoma je prekipelo v srcu enega izmed mladeničev in vzkliknil je vzhičeno: »Prijetelji, danes je 1. maj! Še nikdar ni bil morda tako krasen, kakor je danes! Na tisoče ljudi se je že odpeljalo iz mesta in na tisoče se jih še odpelje — dajmo, izletimo še mi kam!«

Z burnim odobravanjem je bil pozdravljen ta predlog! Tudi Peter je bil med tistimi, ki so se navduševali zanj. Tudi njegovo srce je zavriskalo in zakoprnelo v zlati božji dan, tudi njega se je polastilo nepremagljivo hrepenenje, da bi pustil za kratek čas mesto za sabo in pohitel v prerojeno prirodo — tja, kjer so že zelenele trate, cvetle hruške in jabolane, kjer so žuboreli studenci in peli svoje pomladne pesmi ščinkavci in sinice, penice in rumenokljuni kosi... Sladko domotožje mu je polnilo prsi. Želel si je tja med travnike in polje — tja, kjer je bil svet tako podoben njegovemu rojstnemu kraju, tja, kjer ni bilo samo pustega zidovja, tja, kjer so kakor ljubke golobice čepele bele hišice sredi svežega zelenja...

Neka čudna lahkomiselnost ga je bila popolnoma prevzela. Po navadi mu je bilo žal za vsak trenutek, ki bi ga ne bil porabil za učenje — zdaj ni mislil čisto nič na to in tudi vprašal se ni — on, ki je bil sicer tako preudaren, če ima sploh toliko denarja v žepu, da bi se lahko udeležil izleta. Trenutno mu je pač šinilo skozi možgane: »Saj ne moreš!« A takoj se je tudi potolažil in si rekel: »Za vse slučaje imaš vendar zlat s sabo!« Da, tisti trenutek je bil tako ves v oblasti neke nepoznane sile, da je na vse pozabil — pozabil na besede svojega ljubega botra, pozabil na vse svoje dobre sklepe, na vsa načela, ki se je doslej ravnal po njih... Premagalo ga je popolnoma tisto čudno koprnenje po zlati svobodi, ki se loteva spomladi pač vsakega živega bitja — enega z manjšo, drugega z večjo močjo.

Ven, ven je hotel, tja, kjer se na široko odpira svet, kjer se ne zadeva pogled vsak trenutek ob kamenite trdnjave, tja, kjer bi se mogel nasrkati po mili volji dehtečega vonja, kjer bi se vsaj enkrat otresel vsakdanjih skrbi, kjer bi se lahko enkrat od srca naveselil v veseli družbi...

Vsi so bili takoj pripravljeni, da se udeleže izleta, samo enemu iz družbe je zastala noga, ko so drugi nastopili pot proti kolodvoru. »Kaj ste vi že dobili denar?« je vprašal.

»Kaj šel!« mu je odvrnil eden tovarišev. »Prvi maj je prišel letos prav za prav jako nerodno. Vsaj zame! Ker v nedeljo ne poučujem, bi bil moral dobiti denar že včeraj, a tako točni naši plačniki niso. Vesel bom, če dobim jutri ali pojutrišnjem svoj zaslužek. Toda jaz sem bil na to pripravljen in sem zaradi tega že pred petimi dnevi zastavil svojo zimsko suknjo!«

»Jaz sem pa zastavil kopico knjig!« je pojasnjeval drugi in se glasno zasmel.

»In jaz uro, ki mi jo je podaril birmanski boter!« je dodal tretji.

Petra je zazeblu, ko je vse to slišal. Nenadoma se je streznil in zavedel, kaj bi bil skoro storil. Nikdar se še ni bilo zgodilo, da bi bil on kaj zastavil. Smatral je to za nekaj sramotnega in rajši bi bil omagal na cesti od lakote, kakor da bi bil kaj nesel v zastavljalnico ali pa h kakemu židu, ki je za oderuške obresti posojeval denar lahko miselnim ljudem. Toda ali ni bilo to še vse grše, kar bi bil zdaj skoro zagrešil? Njegovi tovariši so zastavljene stvari lahko zopet rešili, on

pa bi bil dragi spomin zaveseljačil in zapravlil, ne da bi mu bilo mo- goče dobiti ga še kdaj nazaj.

Zardel je sam pred sabo od sramu. Obrnil se je proti tovarišu, ki očitvidno ni imel denarja, hoteč videti, kaj on stori. Nedvomno je tudi njega gnalo hrepenenje, nedvomno bi se bil šel tudi on rad veselit solnčnega dneva, zakaj s tresočim glasom je vprašal: »Prijetelji, ali mi more kdo kaj posoditi do jutri?« Ko pa so mu drug za drugim odgovorili, da ne, je žalosten izjavil: »Potem jaz ne morem z vami! Pa dobro se zabavajte!«

Petru se je tovariš smilil. Tudi če bi sam dovolj imel, bi se zdaj pridružil njemu in ne drugim. In še on je zaklical za odhajajočimi tovariši: »Prijetelji, tudi jaz nimam zadosti! Na snidenje jutri!«

Oni so se hoteli nekaj norčevati, a Peter se ni zmenil za njih zbadanje. Vprašal je prijatelja, ki je bil ostal sam z njim: »Ali res nič nimaš?«

»Suh sem kakor poper, če veš, kaj se to pravi.«

»Kaj bi ne vedel! Kolikrat sem že bil!« se je zasmeljal Peter.

»In zdaj? Kakor je videti, imaš vendar le nekaj!«

»Toliko ne, da bi zadostovalo za izlet. Pač pa greva lahko v kavarno in popijeva vsak svojo čašo limonade ali malinovca ali tudi kave, če hočeš! Ker je baš 1. maj, si smeva že kaj privoščiti! Pojdi z mano!«

»Prav rad, prijatelj! In lahko se zaneseš, da ti tega ne pozabim!«

In šla sta. Preživela sta v prijateljskem razgovoru nekaj prav prijetnih ur. Potem pa je Peter plačal in se vzdignil.

»In kam zdaj?« ga vpraša prijatelj.

»Domov, k svojim knjigam! Karkoli se še danes naučim, bo čist dobiček! Zakaj če bi bil šel z onimi, bi bil ves čas izgubljen. Zavest, da si storil svojo dolžnost, je pa tudi nekaj vredna!«

»Res je! Zato hočem storiti tudi jaz tako!«

Segla sta si v roke in se napotila vsak proti svojemu stanovanju.

Pesem o solncu.

Prvi žarki prek neba,
v senco svetle lise,
vroč poljub nam solnce da,
zemlja prebudi se.

Zlato solnce!

Morje čistega zlata
prek sveta se lije,
vsakomur gre do srca,
vsakogar umije.

Zlato solnce!

Ves dan solnce, vir moči,
toči iz neba se,
kupo polno si nalijs,
bo za mrke čase.

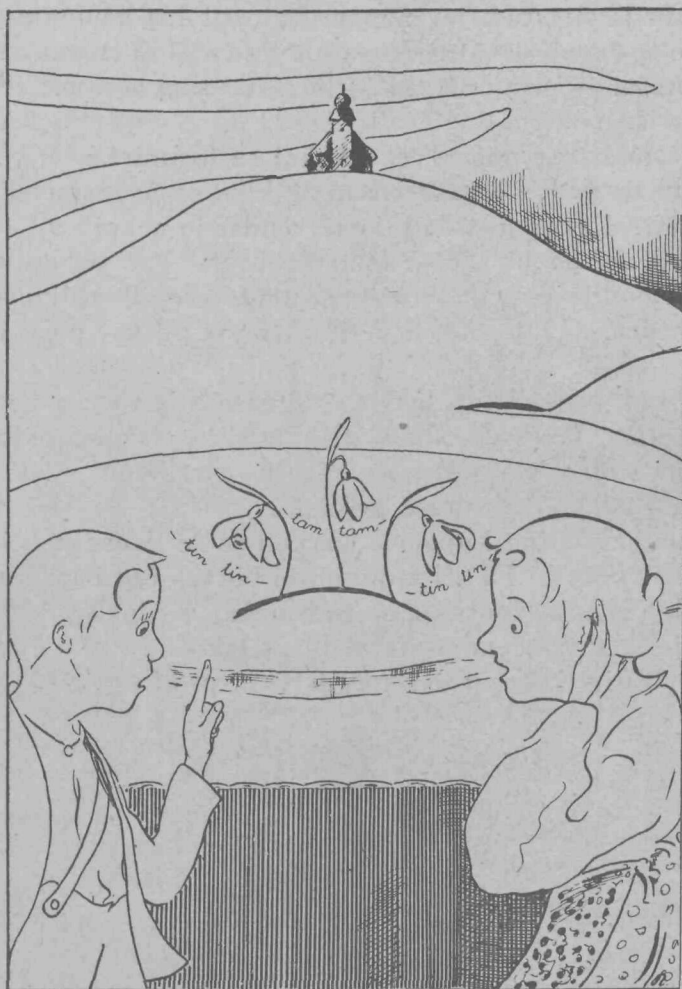
Zlato solnce!

Temne sence prek neba,
dan slovo že jemlje,
vroč poljub nam solnce da,
zemlja sladko dremlje.

Zlato solnce!

Danilo Gorinšek.

Prisluškovanje.

Tin=tin=tin, tam=tam=tam... »Kaj pa je to?
Kaj na planino že ovčke gredó?«
»»Kaj še! Saj gore so bele še vse —
ovčke pa travo jedó, snežca ne.««
»Bingale=bongale to tudi ni;
vse bolj skrivnostno in mehko zveni.«
»»Pst, že vem: mami zvoni že ves dan
v levem ušesu...«« — »Nak, to bo s poljan!«
»»Morda pa škratci — žvenk, žvenk — zlatnike
v gozdu preštevajo?«« — »Ne, ne, ne, ne!«
Tin=tin=tin, tam=tam=tam... »»To bo — veš kaj?
Zvončki pod Rožnikom kličejo maj!««

Mirko Kunčič.

FRANC KOVAČ:

Izprehod po Koroškem.

IV.

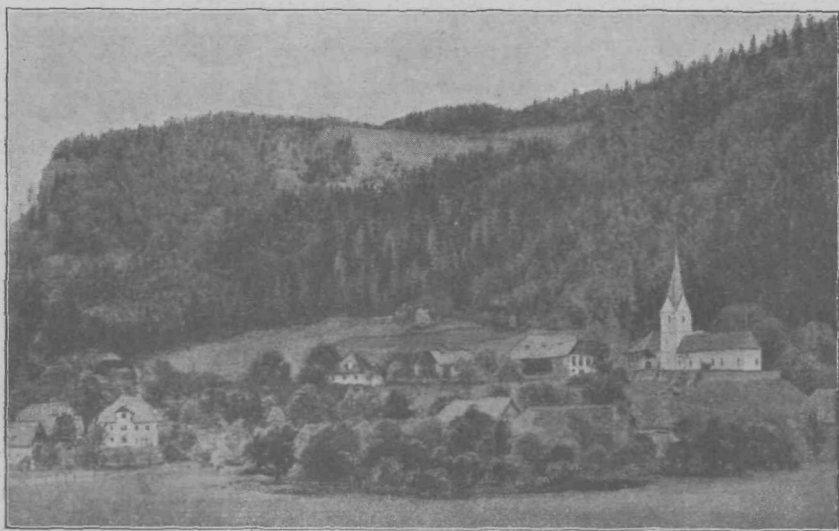
u v bližini je morala biti nekoč močna keltsko-rimska naselbina, kar je toliko bolj umevno, ker je bilo tu križišče rimskih cest. Prva cesta je držala iz Ogleja na Emono, čez Jezerski vrh po dolini Bele na Tinje, kjer so že Rimljani naredili čez Dravo most, od tu na Virunum in proti Beljaku. Od Tinj se je cepila cesta na Slovenski Šmihel—Št. Jur—Trušnje—Vovbre—Lavantinsko dolino, a drugi del je držal skozi Trušenjsko dolino na Hüttenberg, Zg. Štajersko do Dunava. Ob ljudskem preseljevanju je izginila tudi ta rimska naselbina, da se niti ne ve, kje je prav za prav bila.

Ko sva si vse to ogledala, se vrneva zopet na cesto, ki drži po Trušenjski dolini proti severu. Tod je v prazgodovinskih časih tekla Krka. Ondi se pretaka sedaj samo majhna, blatna mlakuža skozi ozke, močvirnate travnike. Ob spodnjem delu doline, ko se cesta obrne proti severu, opaziva še ostanek nekdanjega grajskega ribnika; visok nasip je zajezil vodo, da se ni mogla odtekat. Sedaj je nekdanji ribnik ves preplavljen z nanesenim blatom in tvori globoko močvirje. preraslo z ločjem in visoko močvirno travo — pravo zatočišče divjim racam.

Odhitiva naprej po cesti, ki drži skozi slikovito, samotno Trušenjsko dolino. Akoravno leži pokrajina le dobrih 500 m visoko, ima vendar planinski značaj. Na desni strani se pričenja strmo dvigati gorovje Svinjske planine, gole dolomitne skale vseh vrst in oblik srečava, ondih so nametane ena na drugo velikanske peči, kakor da bi jih postavili bajni orjaki, zopet tam štrli proti nebu najmanj 20 metrov visoka gola peč kakor oster gorski greben na planinah. Na levi strani naju spremlja ozko in dolgo močvirje in gosta šuma. Cesta, vsekana na nekaterih krajih v živo skalo, je še gotovo tista, po kateri so vozili Rimljani. Nekoč je vladalo tu življenje ob bujnem prometu. Rimske čete so korakale tu proti Dunavu, da zavarujejo državno mejo pred vpadi germanskih narodov. In v srednjem veku so švigali brzi vojvodovi sli iz Št. Vida sem in tja, odmevali so težki koraki pešcev in se izgubljali v gozdni tišini, slišalo se je peketanje konjskih kopit in rožljanje težkih železnih oklepov. Bojni rog je odmeval v hribe, da se je čuvaj v stražnem stolpu začuden oziral. — Vse to je minulo, dandanes je Trušenjska dolina tiha in osamela, malokdaj srečamo tu samotnega potnika. Vsa pokrajina ima nekaj skrivnostnega in tajinstvenega na sebi, posebno ponoči.

Ni čuda, da govoré o beli ženi, ki ponoči straši ljudi, ko hodijo po tej samotni poti. Prikazuje se jim v orjaški postavi, visoka kot smreka, sedaj tu, nenadoma zopet na drugem mestu, skrivnostno zavita v dolgo belo haljo. In če se od črnikastega grajskega gozda še nenadoma zadere skovir z zateglim in presunljivim glasom, ni čudno, da zastane potniku kri v žilah in pospeši korake, da pride prej do človeških bivališč.

Pripovedka nam govori, da so v davnih časih bivale v Trušenjski dolini bele žene, ki so bile ljudem prijazne in jim izkazovale dobrote. Tako je stanovala v Važenberškem gozdu bela žena, ki je kmetu pod gradom pridno pomagala pri delu. Za plačilo je zahtevala samo malo mleka in kruha. Gospodar jo je visoko cenil. Njegova soproga je pa

Mali Št. Vid

belo ženo žalila in jo naposled spodila iz hiše. In odhajajoč iz hiše, se je bela žena še enkrat obrnila nazaj in proklela hišo in njene prebivalce. Od tega časa gospodarstvo ni nič več uspevalo. Od tedaj ni nihče več videl bele žene.

Še vedno korakava po samotni Trušenjski dolini, ki je kakor izumrla. Najino pozornost zbuja slikovita okolica z navpičnimi skalami raznih oblik, dvigajočimi se med vitkimi smrekami. Tu ravno pred nama leži ogromna skala, najmanj štiri metre visoka in še enkrat toliko dolga. Koliko stoletij je že minulo, odkar se je privalila z višine, in kako silne prirodne moči so spravile to ogromno peč v dolino. Ondi zopet je cel sklad pečevja, poraslega z zelenim mahom. In takoj poleg njega raste bujno gozdno drevje.

Nobenega človeka še nisva srečala, odkar sva zapustila Važenbenški grad. Ondi, odkoder se odcepi od ceste na levo strma, ozka steza, ki drži do visoko v hribih ležeče rastresene vasi Trpece, vidiva staro Nančaro, ki pase kozo. Žena nabira suhljad, koza se pa veselo spenja od ene skale do druge.

Cesta se je jela nekoliko vzpenjati in dolina je postala širša. Zavijeva zopet proti zahodu in nepričakovano hitro sva v Malem Št. Vidu. Vas je precej velika in leži pod goro ob cesti. Sredi vasi je hribček, na njem stoji podružnica sv. Vida. Zdi se, kakor da se vse hiše stiskajo k cerkvi. Nekatero hišo so oddaljene od vasi, raztresene po gorski rebri ob slemenu. Ozadje vasi tvori strm in deloma skalovit gorski greben z navpičnimi stenami. Slikovit pogled!

Ogledava si nekoliko cerkev in pokopališče in obstaneva pred stoletno lipo in gledava proti jugozahodu. Ob zahajajočem solncu vidiva Karavanke in Julijske Alpe, vse razpaljene in žareče v solčnih žarkih. Najvišji je orjak, mogočni Triglav, odet še ves s snegom. Mangart, Stol, Golica — vsi se bliščijo in žarijo v rdečkasti barvi. Še zadnji del pota imava pred seboj in tudi to si hočeva danes še ogledati. Da bo pa nekoliko izpremembe, hočeva mimogrede stopiti še k staremu Rupiju, ki koplje — zlato rudo. Čudiš se mogoče, a pojdi kar z menoj, da se sam prepričaš!

Pol ure južno od Mostiča, kjer pridere Krka iz ozke doline in se obrne proti jugozapadu, se razprostira trikotna ravnina — Malšentvidsko polje, od katere se odcepi že nama znana Trušenjska dolina. Kot stolp visoko, strmo in razjedeno skalovje sega kot morski rtič v ravnino, odkoder se v sivem pečevju odbija odmev valov deroče Krke, da se sliši časih, kakor da bi šumelo nešteto rojev čebel, časih kakor šumenje viharja ali kakor bolesten jok in zdihi trpečih. Kraj je samoten in divji; zdi se nama, da bodo razjedene gole skale vsak trenutek padle na naju. Pokrajina ima popolnoma planinski značaj, a kakor v nasprotje se tik naju razprostira rodovitno žitno polje.

Naokrog.

*Rajaj kolo naokrog,
rajaj kolo skočnih nog!
Dokler je še leto mlado,
Vesna še gre čez livado,
rajaj kolo skočnih nog,
rajaj kolo naokrog.*

*Rajaj kolo naokrog,
rajaj kolo skočnih nog!
Komaj Vesna — že poletje,
za jesenjo zima spet je:
rajaj kolo skočnih nog,
rajaj kolo naokrog!*

Danilo Gorinšek.

JANKO LEBAN:

Usmilite se siromakov!

prijazni vasi je stal velik mlin. Noč in dan so ropotala njegova kolesa. Nedaleč od mlina je bil most, ki je po njem držala vaška cesta. Po njej so navadno vrveli ljudje gor in dol, ker je bil kraj jako obljuden. Blizu mlina je stala kamenita klop, ki so na njej časih počivali ljudje. Pogostoma je tam sedel ubog bolan mož. Njegovo lice je bilo blede, obleka je bila siromašna. Ko so ljudje hodili mimo, jim je ubožec pomolil trepetajočo roko, proseč milostinje. Pa le malo kateri mu je stisnil v roko denar. Če ga je kak trdosrčnež zavrnil, je ubogemu možu čez ustna prišepetal globok vzdih.

Med tistimi, ki so milovali njegovo usodo, se je odlikoval posebno mlinarjev Dorče. Že večkrat je siromaku prinesel kako okrepčilo, pa tudi marsikak dinar mu je stisnil v roko.

Nekega dne pride Dorče zopet iz hiše. Takrat pa je nameraval iti mimo berača. Imel je mošnjiček v roki ter je bil namenjen v vaško trgovino, da si tam kupi zabojček barv. Z njimi je mislil preslikati svoje risbe, zakaj Dorče ni bil le deček bistre glave, ampak tudi spreten risar. Že je bil z lahkim pozdravom šinil mimo berača, ko začuje za sabo njegov glas: »Ljubi Dorček, pomagaj mi, če moreš!« Ob teh besedah mu ubožček pomoli velo roko.

»Ali vam gospod, ki je pravkar šel mimo, ničesar ni dal?« povpraša Dorče, približavši se beraču. Ob tem s prstom pokaže na lepo oblečenega gospoda, ki je stopal čez most.

»Nič, nič, dragi deček. Le zaničljivo me je pogledal, kakor bi hotel reči: Sramuj se, da zopet tu sediš! Jaz se ga skoro ne upam

česa prositi, saj ni še dolgo tega, kar me je zmerjal za nesramnega berača, ki le ljudi nadleguje in ki bi ga morali redarji odstraniti.«

»Saj je vendar bogat človek in živi v krasni vili,« pripomni deček.

»Verujem, verujem,« odvrne siromak. »Toda bogatini se navadno ne spominjajo radi siromakov. Niti ne mislijo na to, da bi mogli tudi oni zagaziti v siromaštvo. In vendar, kako lahko se to zgodi!«

»Ali ste bili vi zmerom siromašni?« vpraša Dorče.

»Ne, dragi deček. Nekoč sem bil tudi imovit. Prebival sem v nekem mlinu, kakor prebivaš ti. Pogorel sem in primoran sem bil, da si sezidam nov mlin. Zidava pa me je stala veliko denarja, zato sem zabredel v dolgove. Naposled sem moral prodati mlin in sem hodil na dnino, če sem hotel živeti. Ob tem sem pa bil vendar zadovoljen, toda nesreča me ni nehala preganjati. Umrli so mi žena in otroci drug za drugim, mene samega pa se je lotila huda bolezen. Bil sem popolnoma nesposoben za delo; zdaj životarim tu ubog in zapuščen, kakor sam vidiš.«

»Obžalujem vas, ubogi mož,« deje usmiljeni deček, odpre možnjiček ter ga izprazni do zadnje pare. »Nate, siromak! Nameraval sem si za ta denar kupiti barv, a kupim jih lahko kasneje, ko si zopet kaj prihranim! Le vzemite, nič se ne branite!«

»Ne, ne, Dorče! Vzemi denar nazaj, to je preveč!« Ob teh besedah je hotel dečku zopet izročiti denar. A ta je odtegnil roko ter rekel: »Le obdržite, le! Rad vam darujem!«

*

Več let je bilo minilo od te dogodbe. Deček Dorče je med tem dovršil osnovno in meščansko šolo ter je že uspešno pomagal očetu v mlinu. Nekega dne gre iz mlina na izprehod. Toliko, da zavije okolo hišnega ogla, ko nenadoma zagleda svojega starega prijatelja, nekdanjega berača, ki ga več let ni bilo na izpregled. Seže v žep po možnjiček ter se s pozdravom približa starčku. Presenečen zdajci zapazi, da je starček kakor novoprerojen, zdravje oznanujočega lica. Starček je bil čedno oblečen in kar nič ni bilo videti, da bi mu bilo kaj hudo. Deček mu hoče izreči svojo začudo, toda starček ga prehití. Veselo smehljajoč pravi dečku: »Pusti denar, dragi Dorče, hvala Bogu, ni mi več treba prositi milodarov! Le pomisli, kako sem z božjo in tvojo pomočjo zopet prišel do blaginje. S tvojim denarjem sem si kupil zdravila. Pomagalo mi je in moje ohromele noge so zopet zdrave. Zopet sem se lahko lotil dela. Dobil sem službo postrežčka, ob čemer toliko zaslužim, kolikor potrebujem. V prejšnjih boljših časih sem prijatelju storil veliko uslugo. Ta se me je spomnil. Daroval mi je lepo vsoto denarja, ki jo zdaj hranim za silo in potrebo. Da, mladi prijatelj, zdaj sem zopet vesel in srečen.« Ob teh besedah je mož prijel mladega prijatelja za roko. Ganjen mu jo je stisnil, rekoč: »Bog

plačaj tebi in tvojim dobrim staršem za vse, kar ste mi dobrega storili!«

»Ne govorite o tem,« odvrne Dorče s solzami v očeh. »Kar Bog stori, vse prav stori!«

V teh pogovorih šine nekdo mimo njiju. Temno in plaho je gledal, kakor bi se bal ljudi. Njegova obleka je bila siromašna, glavo mu je pokrival strgan klobuk, a na licu mu je bilo poznati, da je v veliki bedi.

»Kdo li je ta?« povpraša starček.

»To je tisti bogatin, ki vas je prejšnje čase tako zmerjal.«

»Je li mogoče? Ti se motiš, dragi moj,« pripomni postrežček.

»Ne, ne, ne motim se,« odgovori deček. »Večkrat prihaja k mojemu očetu, podpore proseč. Še danes mu je oče daroval nekaj denarja, da si z njim kupi kruha.«

Starček, čudeč se, povzdigne roke; deček pa nadaljuje: »Mož ni pomislil, da mu denar lahko poide in da izginejo tudi največje zaloge. Zapravljal je čedalje bolj. V bagru in svili se je košatil. Prodal je konje in vozove le zato, da si je kupil lepše. Najboljše slaščice mu niso bile predrage. Prirejal je velike gostije, da so se mize kar šibile dragih jedil in pijač. No, naposled je vendar spoznal, da mu denar že poteka. Mož je bil trgovec, a njegova trgovina je tudi začela pešati. Zanamarjal jo je in naposled zagazil v dolgove. Hiša mu je bila prodana in je zdaj last mojega očeta. Nered in zapravljanje sta bila njegova poguba.«

Dorče je še malo pokramljal s starčkom, potem pa zamišljen odšel svojo pot.

Bohinj.

V polkrogu kot trdnjave krog gradiča
breg spenja se sanjavega jezera,
nad njim Savica sive skale biča,
postrvi v vodi zvrhana je mera.

Le ostra sapica v tišini brije
in v solncu val za valom se preliva,
od koče glas piščali se izvije,
po paši čreda se v grmovju skriva.

Na jezeru, tik cerkve ograjene
čolnički zibljejo se kot lupine,
v zamolklem ritmu vale režejo zelene,
ko Ave že tenklja v večer iz line.

Po cesti tovari drvá škripaje
premikajo se težko, polni truda,
ob vozu sključen stavec z bičem maje,
telo vpognila mu je rodna gruda.

In stari bajtar s pipo v ustih zase
mrmra, zasopljen stopa v breg oveli,
razbira toge, ki še zvrne nase,
ko bodo s Črno prstjo ga odeli.

Matija Lipužič.

Otroški strah.

Pri knjigah vsak večer sedimo,
a Rojko mora vsakikrat
sam iti v temno sobo spat.
Ko si še lahko noč želimo,
on leže in takoj zaspi
in nič ga strah nikoli ni.
Če kdaj o strahu govorimo,

nam pravi, kot je naučen:
»Strah je iz misli narejen,
na sredi votel, ob straneh
pa nič ga ni! Strah je le greh,
če se marljivo ne učim
in če kaj takega storim,
da po tlejš šibe se bojim!«

Fr. Rojec.

FR. LOČNIŠKAR:

Na sejmu.

o sem bil šest let star, sem šel prvič z očetom na semenj. Krevsal sem za njim in se opotekal, zakaj do takrat še nisem naredil poti dveh ur.

Beseda sejem je bila zame novo razodetje in vso pot sem premišljal, kako mora biti na sejmu v mestu. Stojnice sem videl že doma ob žegnanju, a oče mi je pravil, da so v mestu na sejmu še vse lepše stvari.

Izpraševal sem po poti, kako je to in ono. Pa nisem dosti zvedel. Videl sem, da ima oče svoje misli in zatopil sem se tudi jaz v razmišljanje, kar sem kdaj čul o sejmu.

Bližajoč se mestu, sva dohajala zapoznele gonjače. Udarjali so po živini, da je bilo joj! Smilila se mi je žival in začrtil sem hude možake. Gneča je postajala vedno večja. Na mostu pred mestecem je bila že taka, da sem se bal, če se ne udero mostnice pod nami. Takega mostu še nisem videl. Bil je železen in jako dolg. Da bi se v množici ne izgubil, sem se držal očeta za suknjič. Metal sem oči na desno in na levo ter se zaletaval v ljudi. Paziti sem moral, da se mi ni oče izgubil. Nadležen mi je bil ta lov in bal sem se, da ostanem mahoma sam med to množico.

Šele na živinskem sejmu sem se umiril. Ustavila sva se zdaj tu, zdaj tam, ker je oče opazoval živino. Šla sva večkrat po sejmu gori in doli. Potem sva obstala pri neki kravici. Oče jo je začel kupovati. Takoj je bilo okrog njega nekaj mož, ki so kričali na vse pretege. Tako grdo so gledali, da sem se jih skoro bal. Pa udarjali so si v roke ter izgovarjali števila, ki jih še nisem pojmoval. Čez dolgo časa je vzel oče listnico in enemu teh mož odštél denar. Tako je bila kravica naša. Šla sva nato v gorenji del mesta. Kravico je čuval ta čas sin prejšnjega gospodarja.

V trgovini mi je kupil oče nov klobuk. Še zdaj vem, kakšen je bil. Lepo okrogel, rjave barve, pa zeleno vrvco je imel za krajci, ob strani pa dva drobna, za lešnik debela čopka. Ta dva čopka sta mi bila posebno všeč. Takoj so mi obstale oči na tem klobuku in držal sem ga ter podrezal nekolikokrat očeta, češ, naj mi ga kupi. Slednjič se mi je vendar izpolnila želja in vesel sem odšel naprej za očetom.

Spotoma mi je kupil oče še črešenj. — Kar v stari klobuk mi jih je nasula prodajalka. Zavila sva zopet na živinski semenj. Tam mi je oče naročil, naj čuvam kravico, ki je bila sicer privezana k ograji, sam pa je odšel še po opravkih v mesto.

Stal sem pri kravici in zobal sladke črešnje. Opazil sem takrat, da je imela kravica jako napeto vime in da ji je začelo mleko kar samo kapati na tla. Čudno se mi je zdelo to in vesel sem bil, misleč si, da ga ima preveč.

Pa je prišel do mene brkat mož in mi velel: »Fant, nastavi!« Gle-
dal sem ga, kaj mi hoče, a možakar vzame moj novi klobuk, ga pod-
stavi pod vime in začne vanj molsti. Jaz pa v krik in jok! Ljudje so
pogledovali, kaj se je zgodilo. Nagajivi mož mi vrne klobuk — a od
njega je kar kapalo. Mož pa se je režal in odhitel naprej. Meni pa
hudo, da nikoli tega! Moj novi klobuk — pa moker od mleka! Brisal
sem ga in snažil ter se hudoval na nerodnega moža, ki ga pozneje
nisem več videl.

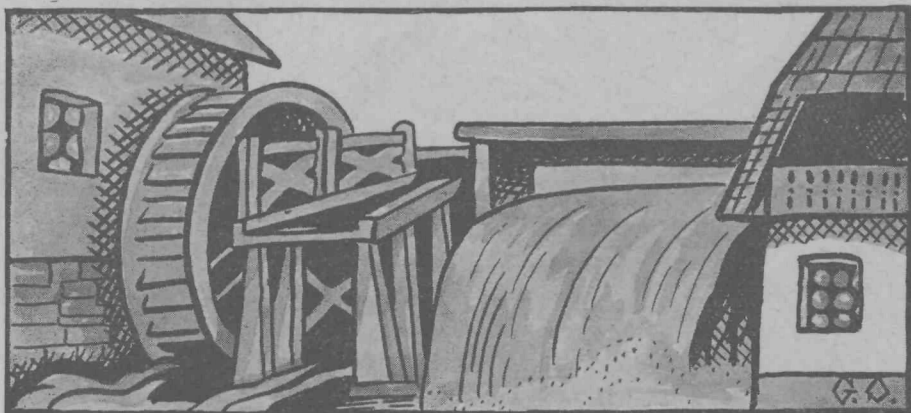
Prišel je oče, ki sem mu vse povedal. Mislil sem, da bo oče tudi
tako hud na onega moža, kakor sem bil jaz, pa se je le nasmejal in
me potolažil, da se klobuk že posuši do doma.

Šla sva domov. Kravico sem hotel gnati jaz. In res me je živalca
prav lepo slušala.

Jaz pa ponosen, ker sem si domišljjal, da sem že velik.

Pa še nov klobuk na glavi in še z vrvco in čopkama — z nikomur
bi ne bil takrat menjal!

Mlinar in smrt.

»Hej, beli prijatelj ti moj,
ustavi kolesa nocoj!
S teboj bi se kaj pomenila
in tukaj to noč prenočila,
če takale bi ropotanja
ne kratila mirnega spanja.«

Tako se popotnica javi,
na pragu se mlina ustavi.

Zasmeje se mlinar glasno,
neznanki zatrobi v uho:
»Le pojdite dalje mi, mati,

če v mlinu ne morete spati!
Ne bom ustavljal koles
zaradi vaših ušes...»

Neznanka pa vanj zareži,
da mlinarja strah spreleti,
oblastno na vrečo brž sede
in take drobi mu besede:

»Ne boš me odganjal naprej,
kot delal si vedno doslej,
če kdo te je kdaj za pomoč
in posteljo prosil pod noč.
Ne maram jaz boja na pest,
izprašati hočem le vest
za vse ti, kar kdaj si zagrešil.«

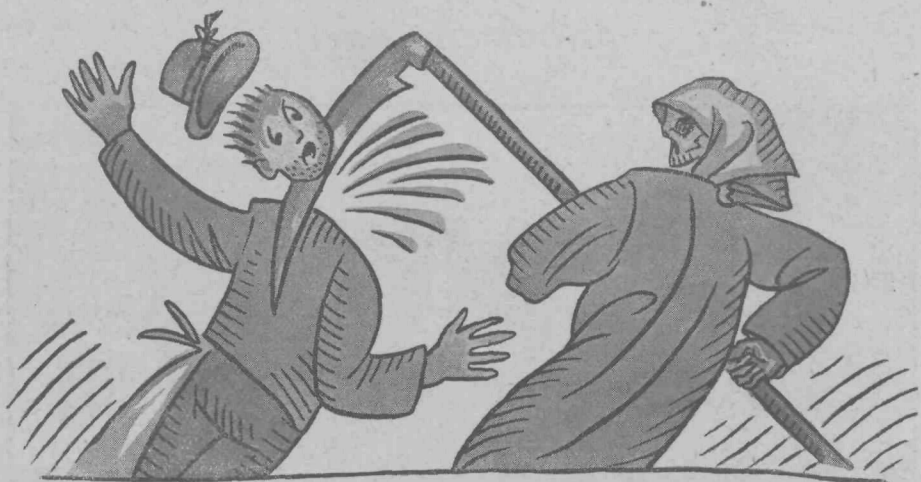
In mlinarja mrzel pot
obliva, ko gleda v kot,
odkoder vanj starka srepó
upira stekleno oko.

»Kaj gledaš, neverni Tomaž,
me morda že malo poznaš?

Oglašala časih sém se,
v bolezní spomnila te,
ker merice dvojne jemal si
in kruhek sirotam s tem kral si...
A ti si zakrknjen ostal,
sirotam naprej si jemal,
iz meric so gore nastale
in dušo ti v greh zakopale.
Naposled še s čudno tožbó
pridobil si tujo zemljó,
ki strašno tiščala te bo...
Kaj gledaš tako me, Tomaž?
Saj morda me malo poznaš?
Ti časih sem zbujala vest,
a ti si se režal mi v pest,
s cekini veselo rožljaj
in dalje ljudi goljufaj.
Nocoj se režala bom jaz,
le dobro poglej me v obraz!«

In starka se dvigne molče,
naravnost nad mlinarja gre,
zamahne z mrtvaško kosó
in vzame Tomažu glavó.

Borisov.

Domotožje.

Oj, nate mislim, hiša mala,
po tebi hrepenim, moj rojstni kraj,
po nebu tvojem,* svet moj dragi,
kjer sem užival zlati raj!

Neznano k vam me žene hrepenenje,
ki bivate na dragih fleh,
pri vas je moje večno koprnjenje,
spominjam vas s solzami se v očeh.

In da se more zdaj izpremeniti
le v žarek solнца to telo,
kako ves srečen bi obseval,
objemal, ljubil to zemljo!

Andrej Rapè.

Mati.

Dete še veselje paseš,
kakor grm spomladi raseš;
kdo je, ki ta grm neguje,
mlade dni mu vse žrtvuje?
Tvoja mati!

Si nesrečen vsepovsodi,
spet srce domov te vodi;
kdo je, ki na pragu čaka,
ki od sreče tihe plaka?
Tvoja mati!

Mladec si in hrepenenje
vabi v solčno te življenje;
kdo je, ki te blagoslavlja,
ko srce se v svet odpravlja?
Tvoja mati!

Truden ves od dolge hoje
ležeš spat med brate svoje;
kdo je, ki ob grobu moli
zate k Bogu v silni boli?
Tvoja mati!

Danilo Gorinšek.

Na razgledu.

Čemu se skrivaš, bela mi Ljubljana,
ko v solčnih žarkih že se kopljem jaz?
Ležiš pod mano v sanje pokopana,
kraljična si, zakleta v megli mrz.

Predrami se, pokaži svoj obraz,
ko gleda že te šmarna gora
in Rožnik, Golovec in Krim,
ki kot neveste jih obliva zora,
ki rade videle bi te, zavito v sivi dim.

Nihče se od lepote ne loči rad,
kaj ne! Kot svoj zaklad
te skriva megla nevoščljiva,
češ, naj še dete moje sniva,
naj sama gledam mu v obraz!

A megla gosta ni tako nobena,
da mislim bi zastrla pot,
še v mrak so mislim pota narejena,
a megli zlato solnce je gospod.

Andrej Rapè.

Rešitev zastavice v podobah v 7. številu.

Bled je naše zemlje cvet,
že pozna ga širni svet.

Prav so jo rešili: Dušan in Boris Drnovšek, Sv. Barbara v Slov. Gor.; Dušan Mauer, Rajhenburg; Drago in Milenka Kunčeva, Peter in Jelka Štritofova, Janez Košak, Ljubljana; Karlo Osterman, Darinka Ciglaričeva, Milica Mihajlovičeva, Beograd; Staša in Borut Furlanova, Trst. — Žreb je določil, da prejme zadnjič najavljeno darilo Boris Drnovšek. — Danes razpisujemo: Tille-Pribil, V kraljestvu sanj.

Jurjevanka.

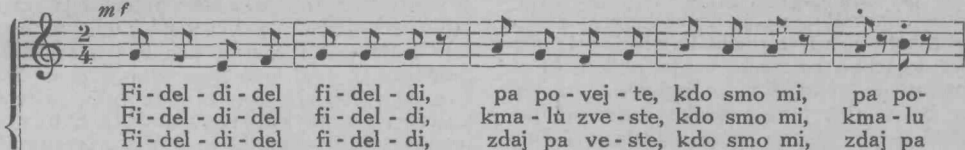
Besede Franja Lovšina iz „Veselih pastirčkov“.

Veselo.

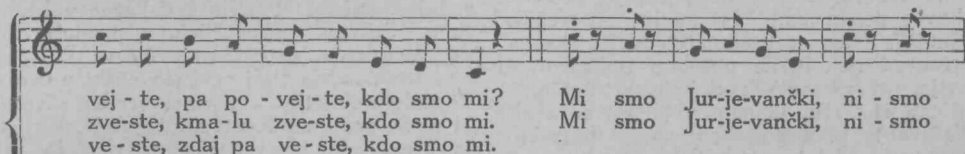
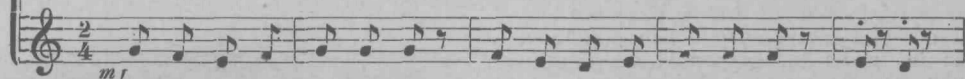
(Pevska vaja k C- durovi lestvici)

Ferdo Juvánec.

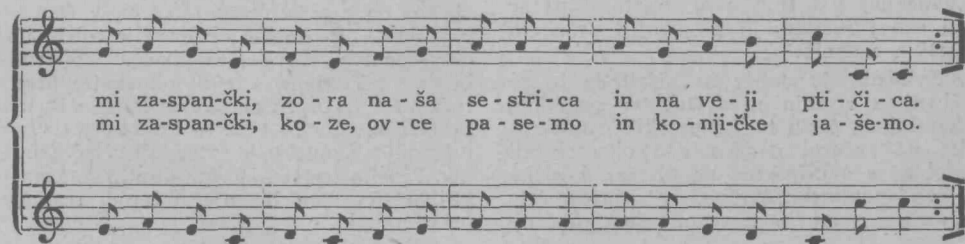
1. glas

2. glas

Konec.

LIKOVNA UMETNOST.

Umetnost je mnogovrstna. Toda danes se nekoliko pogovorimo le o likovni umetnosti, ki se mora z njo v sedanji dobi več ali manj seznaniti že vsak učenec in vsaka učenka osnovne šole. V to umetnost sodi risarska, slikarska in kiparska stroka. Vsak slikar in kipar se prične vežbati in pripravljati za svoj umetniški poklic z risanjem,

in kdor je dober risar, postane navadno tudi dober slikar in kipar. Risanje pa tudi že izvežbanim slikarjem in večkrat tudi kiparjem služi kot neogibno potrebni pripomoček za izdelovanje načrtov novih umotvorov.

Tudi risanje delimo na več vrst. Začetno, sploh najpreprostejše in najnavadnejše je risanje s svinčnikom na bel papir. Za tem

pride risanje s črno kreda na bel papir in nato še risanje s črno in belo kreda na temen papir. To risanje že kaže rahle znake prehoda k slikarstvu. Mnogi risarji se poslužujejo tega načina upodabljanja za izvrševanje vsakovrstnih podob, ki se dajo tudi lepo ponatisniti s pomočjo fotografije. Končno pa pride tu v poštev še najznamenitejše risanje na bel papir s peresom, namočenim v črn tekoč tuš. Ta način risanja navadno uporabljajo za izdelovanje podob, ki jih odtisnejo v knjigah in listih. Nekateri rišejo s tankimi in gostimi črtami, a drugi z debelimi in redkimi črtami ali deloma tudi s pičicami. Osnutke za take risbe in podobe si najprej narišejo s svinčnikom, za podobe s črno in belo kreda pa z mehkim ogljem iz lipovega lesa.

Za peresno risanje, ki je celo težavnejše kakor slikarstvo, pa je treba mnogo ročne spretnosti in vsestranske umetniške izurjenosti posebno pri izvrševanju podob, ki so namenjene za odtisk v knjigah in listih, ker bo v njih poteza vsake črtice na podobah še v poznih letih kazala večjemu gledalcu, kakšen mojster jih je izvršil. Mnogi rišejo s tušem tudi v ploskvah tako, da so svetla mesta na podobah popolnoma bela in temna mesta popolnoma črna, le tanke črte, in sicer na belih mestih črne in na temnih mestih bele, kažejo skrajne robove posameznih predmetov in večjih važnejših delov na predmetih. Način takega peresnega risanja se posebno dobro uveljavlja pri majhnih podobah, ki imajo v knjigah in listih le namen olepševanja ali oglaševanja. Na podoben način navadno rišejo tudi podobe za odtisk v lesorezi.

Naši najboljši peresni risarji se mi zde profesor Šantel v knjigi »Mladim srcem«, slikar Vavpotič v knjigi »Deseti brat« in »Trojka« ter slikar Gaspari in učitelj Erbežnik in Humek v raznih knjigah in v »Zvončku«. Vsi ti likovni umetniki pa se med seboj razlikujejo po svojih posebnih risarskih načinih.

Svinčnik je dober in primeren le za vezbanje v risanju in za izdelavo risarskih, slikarskih in časih tudi kiparskih osnutkov. Ako pa začetni risar nariše okrasek ali podobico s svinčnikom na primer v prijateljevo spominsko knjigo, naj glavne črte prevleče s pomočjo peresa s tušem ali črni-

lom, naj potem posamezne predmete še zaseni od ene strani s primernimi vzporodnimi ali križnimi črticami, nato pa naj izbriše risbo s svinčnikom, kolikor se je še vidi izpod novih črnih črt. Tako izgotovljene risbe postanejo umetniško ličnejše in okusnejše, imajo tudi za spominsko knjigo večjo vrednost in so obenem trajno trepne.

(Dalje.)

»VESELI PASTIRČKI«.

Franjo Lovšin, ki ga tudi »Zvončkov« čitatelji poznajo, je izdal pod gorenjim naslovom knjižico svojih ljubkih pesemc. Naslovno stran krasi lepa dvobarvna slika našega mojstra Maksima Gasparija. V knjižici pa se vrsti pesemca za pesemco, ena živahnješa in mikavnejša od druge. Vse pa se spleta v prelep venec presrčnega, razigranega otroškega veselja. Tudi mnogo šale in dovtipa je v njih, kar dela te srčkane pesemce še bolj prikupne in vabljive. Sezite po njih, saj jim je cena prav malenkostna: vezana knjižica stane 12 Din, nevezana 10 Din. Dobite jo v Učiteljski knjižarni v Ljubljani. Veselite se in rajajte z veselimi pastirčki!

»SRCE«.

To znamenito delo E. de Amicisa je izšlo sedaj v založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Prevod je oskrbela s pisateljevim dovoljenjem Janja Miklavčičeva, ki je leta 1889. izdala tudi prvi slovenski prevod. Po dolgih 40 letih — novo slovensko »Srce«, ki ni na svoji vrednosti nič izgubilo. Knjiga je prevedena na vse jezike sveta in vsi narodi jo po pravici ocenjajo kot zlasto zakladnico vseh plemenitih čuvstev, ki polnijo človeška srca. Mladina jo čita z največjim zanimanjem, a tudi roditelji in zlasti učiteljstvo črpajo iz te knjige vse polno zdravih in jedrovitih nasvetov za pravilno vzgojo otrok k čistemu rodoljubju v zmislu obče veljavnih načel človečanstva. Knjigo, ki obsega 255 strani in je opremljena kar najokusneje, priporočamo v nakup. Cena vezanemu in ilustriranemu izvodu 54 Din. — Podobe je izvršil priznani »Zvončkov« sotrudnik Ivo Erbežnik. Prosite starše, da vam kupijo to krasno knjigo, ki vam bo nje čitanje resnično pravi užitek!

Spoštovani g. Doropoljski!

Po dolgem času se zopet oglašam. Z velikim veseljem čitam »Zvonček«, na katerega sem naročena že drugo leto. Posebno rada čitam o naših zaslužnih pesnikih in pisateljih. Hodim v I. razred meščanske šole v Slovenjgradcu. V naši šoli pa nas je jako malo naročenih na »Zvonček«.

Pozdravlja Vas in vse naročnike »Zvončka«.

Milka Kaiserjeva,
Dravograd.

Odgovor.

Ljuba Milka!

Iz življenja naših pesnikov in pisateljev se lahko naučiš mnogo lepega in koristnega. Živeli so skoro vsi v težavnih življenjskih razmerah, pa so vendar z navdušenjem delali za narod in domovino. Tudi Tvoja dejanja in nehanja naj vodi nesebična domovinska ljubezen po besedah pesnika Stritarja: »Svetó služimo sveti domovini!«

Velecenjeni g. Doropoljski!

Prosim Vas, da bi tudi mene zapisali v svoj kotiček. Hodim v VI. razred, II. oddelk osnovne šole v Dobovi. Stanujem v prijazni vasi Mostec, ki jo večkrat poplavi voda. Jako rad čitam »Zvonček«. V šoli sta mi najljubša predmeta zemljepis in telovadba.

Pozdravlja Vas

vdani

Ivan škalički.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Telovadba krepi telo, daje voljo in moč, da postaneš vztrajen in odporen. Tako

zdrav, vesel in krepak, a tudi skromen in vzdržen se odpravi na potovanje po mili domovini, da jo polagoma spoznaš v vseh nje predelih, da se tako nazorno naučiš zemljepisa. Potem boš šele prav umel velik pomen telovadbe in zemljepisa.

Gospod Doropoljski!

Lepo Vas prosim, če bi natisnili to v »Zvončku« (številka 6 ali 7).

Uganka se glasi... Kdo sem? — (Šolska tabla.)

S spoštovanjem.

Ivan Steblovnik,
Otiški vrh.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Sedaj se pa boš popraskal za ušesi, češ, zakaj ta prešmentani Doropoljski neče priobčiti »moje« uganke? — Da Ti takoj odgovorim: Zato ne, ker uganka ni zrasla na Tvojem zeljniku, ampak je Stritarjeva od prve do zadnje besede. (Ob steni stojim in čakam... Z otroki je križi!) — Da, res je križi! Ti si hotel ujeti mene, pa sem Te ujel jaz. Natančno tako, kakor pravi pregovor: Kdor drugim koplje jamo, sam pade vanjo!

Spoštovani g. Doropoljski!

Letos je huda zima in velik sneg. Jaz sem pa vesel, ker se hodim vsak dan sankat na Gorice. Na uboge ptičice pa ne pozabim in jim trosim drobtinic v hišico na balkonu.

Učenec sem II. razreda osnovne šole v Šoštanju in že drugo leto zvest naročnik dragega »Zvončka«.

Jako bom vesel, ako sprejmete moje pisemce v svoj kotichek.

Z odličnim spoštovanjem Vas pozdravlja
Stojan Zalar.

Odgovor:

Ljubi Stojan!

Mislim, da Ti je pošteno odleglo, ko se je prelomil strupeni mraz in Te je pogrelo preljubo solnčece. Naj Ti bo to v plačilo, ker si tako ljubeznivo skrbel za drobne ptičke, ki Ti sedaj sladko prepevajo: »Čiv-čiv, živ-žav, tako je prav!«

Gospod Doropoljski!

Stopila sem med »Zvončkove« naročnike. V šoli nam ga je priporočil gospod učitelj. Naša šola ima dva razreda. Gospod učitelj je jako prijazen, zato tudi rada hodim v šolo. Čitam prav rada »Zvonček«, posebno Vaš cenjeni kotichek, zato vedno težko čakam prihodnje številke. Prosim Vas, da me uvrstite med svoje koticekarje.

Pozdravlja Vas

Elfrida Klatzerjeva,
učenka v Bohinjski Beli.

Odgovor:

Ljuba Elfrida!

V šolo Te vabi prijaznost gospoda učitelja; mislim pa, da vabi gospoda učitelja v šolo Tvoja in Tvojih součencev pridnost. Tako se imate vsi radi, kar je lepo in kakor naj ostane. Če pa bo kaj narobe, mi povej, da napravimo red!

Spoštovani g. Doropoljski!

Danes Vam pišem prvič. Obiskujem II. b razred. Prosim Vas, da priobčite moje pismo v svojem koticčku. Najrajša čitam povest o »Zlatu«. Hodim tudi v Glasbeno Matico. Sedaj imamo šolo zaprto, ker je prehud mraz. Ali Vas tudi kaj zebe?

Presrečno Vas pozdravlja

Sonja Borštnikova,
Glince pri Ljubljani.

Odgovor:

Ljuba Sonja!

Seveda je pozimi tudi mene ščipalo in grizlo v ušesa in v nos. Sedaj so pa pozaba-

ljene vse težave, ker nas zopet ogreva ljubo solnčece in nam obeta nove vesele čase.

Gospod Doropoljski!

Preprosil sem mamico, da mi je naročila »Zvonček«, ki ga vedno pričakujem z veseljem. Posebno mi ugajajo povesti. Vaš kotichek mi je tudi všeč, zato Vas vljudno prosim, da me sprejmete vanj.

Hodim v II. razred osnovne šole v Brežicah. Učim se rad vseh predmetov. Pri upravništvu »Zvončka« so me prekrstili v Ljudmilo Petek, kar mi prav nič ne ugaja.

Želeč Vam vsega dobrega, Vas vljudno pozdravlja

Ljubomir Petek.

Odgovor:

Ljubi Ljubomir!

Da so iz Ljubomira napravili Ljudmilo — to tebi sicer ne ugaja, a po pomenu in zmislu teh dveh lepih krstnih imen ni to nič hudega. Tvoj patron ljubi mir (morda ga ljubiš tudi Ti), Ljudmila je pa ljuba in mila. In kjer so združene te lastnosti, tam je dobro in lepo za vse. Zato pa — vsi Ljubomiri in vse Ljudmile, le pogumno v moj kotichek, kjer so sami dobri in lepi ljudje!

KOTIČKOV ZABAVNIK.

Besedna zagonetka.

Sestavil J. W.

Iz nastopnih 6 besed: podanik, pesmarica, penici, kajuta, korito, prebitek — je izločiti iz vsake po tri zaporedne črke tako, da povedo, zaporedno čitane, narodno reklo.

Rešitev prihodnjič.

POPRAVI!

V pesmi na str. 178. (št. 7.) se morata glasiti zadnji dve vrsti:

na brate, sestre za mejó
sem spomnil se in vzdihnil: »Ah!«...

„Zvonček“, XX. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXI. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXII. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXV. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
„Zvonček“, XXVI. letnik, nevezan 30 Din, v navadni vezbi 45 Din
Letnikov, ki niso tu navedeni, ni več v zalogi

In zadnji glasi ti mi bojo:
Bog čuvaj domovino mojo!

KUPUJTE IN ČITAJTE MLADINSKE SPISE

◀ KI JIH IZDAJA ▶

**DRUŠTVO ZA ZGRADBO UČITELJ-
SKEGA DOMA V LJUBLJANI**

Zahtevajte cenike, ki jih dobite brezplačno
NAROČILA SPREJEMA IN TOČNO IZVRŠUJE

KNJIGARNA

UČITELJSKE TISKARNE
V LJUBLJANI, Frančiškanska ulica št. 6

MLADINI PRIPOROČAMO NASTOPNE KNJIGE PO ZNIŽANIH CENAH:

- Baukart: *Marko Senjanin, slovenski Robinson*. Vez. Din 12.—.
- Dimnik: *Kralj Peter I*. Vez. Din 18.—.
- Dimnik: *Kralj Aleksander I*. Vez. Din 30.—.
- Erjavec: *Afriške narodne pripovedke*. Vez. Din 20.—.
- Erjavec: *Kitajske narodne pripovedke*. Vez. Din 20.—.
- Erjavec: *Srbske narodne pripovedke*. Vez. Din 22.—.
- Erjavec-Flere: *Fran Erjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—.
- Erjavec-Flere: *Fran Levstik, izbrani spisi za mladino*. Broš. Din 18.—, vez. Din 26.—.
- Erjavec-Flere: *Mattja Valjavec, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 36.—.
- Erjavec-Flere: *Josip Stritar, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 46.—.
- Erjavec-Flere: *Simon Jenko, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 28.—.
- Erjavec-Flere: *A. M. Slomšek, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 40.—.
- Erjavec-Flere: *J. Kersnik, izbrani spisi za mladino*. Vez. Din 46.—.
- Ewald-Holeček: *Mati narava pripoveduje*. Vez. Din 26.—.
- Ewald-Holeček: *Tiho jezero in druge povesti*. Vez. Din 26.—.
- Flere: *Babica pripoveduje*. Vez. Din 10.—.
- Flere: *Slike iz živalstva*. Vez. Din 24.—.
- Flere: *Pripovedne slovenske narodne pesmi*. Vez. Din 24.—.
- Gangl: *Zbrani spisi*. II., V. in VI. zv. vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zv. vez. Din 18.—, eleg. vez. Din 20.—. (Ostali zvezki so v II. natisku.)
- T. Gaspari in P. Košir: *Sijaj, sijaj, solncecel* (Zbirka koroških poevk.) Din 8.—.
- Karafiat Jan - Dr. Bradač: *Kresnice*. Vez. Din 18.—.
- Manica Komanova: *Narodne pravljice in legende*. Din 16.—.
- Korban: *Vitomilova železnica*. Vez. Din 14.—.
- Kosem: *Ej prijateljčki*. Vez. Din 14.—.
- Lah: *Česke pravljice*. Vez. Din 12.
- Mišjakov Julček: *Zbrani spisi*. VI. zvez. (Drugi zvezki so razprodani.) Vez. Din 10.—.
- Möderndorfer Vinko: *Narodne pripovedke iz Mežiške doline*. Eleg. vezano Din 24.—.
- B. Račič: *Belokranjske otroške pesmi*. Vez. Din 8.—.
- Rape: *Mladini*. II., III., IV., V., VI. zvezek. Vez. Din 10.—, eleg. vez. Din 12.—, VII. zvezek Din 12.—, VIII. zvezek Din 15.—.
- Rape: *Tišoč in ena noč*. Vez. Din 28.—.
- Ribičič: *Vsem dobrim*. Vez. Din 10.
- V. Riha - Karel Pribil: *Povest o svatbi kralja Jana*. Vez. Din 16.
- Robida: *Da ste mi zdravi, dragi otroci!* Broš. Din 3.—.
- Šilih: *Nekoč je bilo jezero*. Vez. Din 24.—.
- Tille-Pribil: *V kraljestvu sanj*. Broš. Din 6.—.
- Trošt: *Moja setev*. I. in II. a Din 10.—.
- Waštetova: *Mejaši, povest iz davnih dni*. Vez. Din 24.—.
- Zbašnik: *Drobne pesmi*. Vez. Din 8.—.

VSE TE KNJIGE KAKOR TUDI KNJIGE DRUGIH

ZALOŽB SE DOBE V

KNJIGARNI

UČITELJSKE TISKARNE

V LJUBLJANI

Franciškinska ulica št. 6.